

VERZONDEN

- 4 JULI 2017

Aan: de gemeenteraad

Ons kenmerk

Ingekomen stukken gemeenteraad

Datum raadsvergadering

11 JULI 2017

Origineel bij griffiemedewerkster

Ontv.bev.verstuurd d.d.

Datum: 4 juli 2017

Betreft: Effecten meicirculaire 2017

Bezoekadres

Capucijnerplein 1
6021 CA Budel

Postadres

Postbus 2090
6020 AB Budel
www.cranendonck.nl

Contactpersoon

Gerard Janssen
T 040-2083759
E gerard.janssen@a2samenwerking.nl

Beste dames/heren,

De algemene uitkering van het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van onze gemeente. In deze brief informeren we u op hoofdlijnen over de financiële gevolgen van de meicirculaire gemeentefonds 2017.

Beleidsarm

De uitgebrachte circulaire heet beleidsarm te zijn. Dit komt doordat we na de verkiezingen van 15 maart nog geen nieuw kabinet hebben. Ruimteveragende plannen als klimaat en defensie zullen op zijn vroegst verwerkt worden in de komende Miljoenennota die in september 2017 uit komt. Wat nu overblijft zijn met name mutaties als gevolg van compensaties voor loon- en prijsstijgingen, zowel in de algemene uitkering als het sociaal domein en afrekeningen over 2016. De mutaties in deze circulaire zijn groter dan verwacht. Dit heeft vooral te maken met de stijging van het accres.

Effecten meicirculaire 2017

In het onderstaande tabel staan op hoofdlijnen de effecten van de meicirculaire 2017 op onze begroting.

Tabel 1: effect meicirculaire 2017 op begroting

(bedragen x € 1.000)	2017	2018	2019	2020	2021
a. Totaal verschil septembercirculaire 2016 en meicirculaire 2017	738	843	1.057	1.155	1.519
<i>Te oormerken middelen:</i>					
b. Sociaal domein (incl. WSW)	205	417	418	466	475
c. Verhoogde asielinstroom	146				
d. Armoedebestrijding kinderen	64	69	69	69	69
e. VNG		49	52	52	52
f. Totaal te alloceren middelen (b+c+d+e)	415	535	539	587	596
g. Effect op de begroting (a-f); exclusief Loon- en prijscompensatie	323	308	518	568	923

Toelichting

Uit tabel 1 blijkt dat het positieve effect van de algemene uitkering op onze begroting oploopt naar 923.000 in 2021. Opgemerkt wordt hierbij dat de loon- en prijscompensatie hieruit moet worden opgevangen. Bij de paragraaf loon- en prijscompensatie gaan we hier verder op in.

Verder komt uit de tabel naar voren dat we in de begroting 2018 de volgende middelen oormerken.

Ad b. Sociaal domein (incl. WSW)

De voorgenenomen overheveling in 2018 van de integratie-uitkering sociaal domein naar de algemene uitkering is uitgesteld. De overheveling kan op zijn vroegst in 2019 plaatsvinden. Voor zowel WMO als Jeugdzorg is in 2017 structureel een compensatie verstrekt voor inflatie en volumemutaties in het objectieve verdeelmodel. In tabel 2 staat het effect van de Integratie-uitkering sociaal domein vermeld.

Tabel 2: specificatie integratie-uitkering sociaal domein

Sociaal Domein (bedragen in € 1.000)	2017	2018	2019	2020	2021
WMO 2015	83	227	226	244	244
Jeugdzorg	88	191	191	209	210
Participatie	8	-53	-54	-54	-53
WMO 2007	49	66	66	66	68
WSW	-23	-14	-11	1	6
Totaal	205	417	418	466	475

Alle mutaties in het sociaal domein worden verrekend aan de lastenkant van de begroting, zodat er budgettair geen verschillen ontstaan.

Ad c. Verhoogde asielinstroom

Gemeenten ontvangen voor 2016 en 2017 een bedrag per geplaatste vergunninghouder. De meicirculaire 2017 bevat de bedragen die zijn toegekend over de periode november en december 2016 (uitkeringsjaar 2016) en over de periode januari tot en met april 2017 (uitkeringsjaar 2017).

Het aantal gehuisveste vergunninghouders in 2016 is landelijk lager dan was geraamd, zodat over 2016 minder dan het totaal beschikbare bedrag wordt uitgekeerd. Het resterend budget is overgeheveld naar uitkeringsjaar 2017 en voor verdeling over de gemeenten beschikbaar. Mocht over 2017 opnieuw sprake zijn van een lagere realisatie, dan vloeit het resterende bedrag in de meicirculaire 2018 terug naar de algemene uitkering (gedeelte partieel effect) c.q. de begroting van het ministerie van SZW (gedeelte participatie en integratie).

Ad d. Armoedebestrijding kinderen

Het kabinet heeft geld uitgetrokken om armoedebestrijding onder kinderen te beteugelen. Alle mutaties in het sociaal domein worden verrekend aan de lastenkant van de begroting, zodat er budgettair geen verschillen ontstaan.

Ad e. VNG

De VNG ontvangt haar inkomsten deels uit het gemeentefonds. Dat kan vanaf 2018 niet meer. Die bedragen worden nu aan de gemeenten uitgekeerd zodat de gemeenten de VNG kunnen betalen. Daarom oormerken wij het bedrag aan de lastenzijde van de begroting.

Opbouw effect op de begroting

Het effect op de begroting is als volgt opgebouwd:

Tabel 3: opbouw effect meicirculaire 2017 op begroting

(bedragen x € 1.000)	2017	2018	2019	2020	2021
1. Accres	159	358	497	523	865
2. Hoeveelheidsverschillen	246	266	350	411	425
3. Uitkering faciliteitenbesluit	-57	-291	-290	-290	-290
4. Overig	-25	-25	-39	-76	-77
Totaal effect op de begroting (1+2+3+4); exclusief loon- en prijscompensatie	323	308	518	568	923

Toelichting

Ad 1. Accres

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds, voorvloeiend uit de trap op trap af methode wordt het accres genoemd.

Ruim tweederde van de accresontwikkeling wordt verklaard door de hogere loon- en prijsontwikkeling op de rijksbegroting en een compensatie voor gestegen pensioenpremies ABP. Werd bij de Miljoenennota 2017 nog uitgegaan van een inflatie van 0,6% voor 2017, in de CPB-raming die gebruikt is voor de voorjaarsbesluitvorming (het CEP) is dit opgelopen naar 1,6%. Ook voor de jaren 2018-2021 ligt de geraamde inflatie nu hoger dan bij de Miljoenennota 2017.

Ad 2. Hoeveelheidsverschillen

Behalve het accres zijn er andere factoren die de hoogte van de algemene uitkering bepalen. Een deel van de uitkering wordt bepaald door zogenaamde P*Q (prijs maal hoeveelheid) mutaties. Een gemeente krijgt bijvoorbeeld voor elke inwoner een vastgesteld bedrag. Wanneer het aantal inwoners stijgt, stijgt de uitkering. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor het aantal leerlingen en de WOZ-waarde. Het effect voor Cranendonck van de mutaties is € 246.000 in 2017, oplopend tot € 425.000 in 2021.

Ad 3. Uitkering faciliteitenbesluit

Vanaf 2018 gaat de opvangcapaciteit naar beneden, van 1.500 naar 800. De uitkering van het COA wordt vanaf 2018 verlaagd naar circa € 200.000. De bedragen van deze decentralisatie-uitkering worden ingezet als algemeen dekkingsmiddel. Hierdoor ontstaat een budgettair nadeel.

Loon- en prijscompensatie

Loon- en prijscompensatie 2018

In de kadernota 2018 is opgenomen dat het meerjarig blijven toepassen van de nullijn niet realistisch is. Daarom passen wij vanaf de begroting 2018 loon- en prijsindexeringen toe. Om de loon- en prijsstijgingen op te kunnen vangen kiezen wij ervoor om in de begroting 2018 een stelpost op te nemen en niet automatisch de budgetten te verhogen. Eventuele niet-benodigde loon- en prijsstijgingen in enig jaar komen dan als voordeel terug in de exploitatie. Indexeringen van budgetten zijn namelijk geen automatisme. Alleen aantoonbare loon- en prijsstijgingen komen hierdoor in aanmerking voor indexering. Op basis van de percentages die zijn opgenomen in de kadernota 2018 is de structurele stelpost voor 2018 indicatief berekend op € 300.000. In de begroting 2018 wordt de stelpost specifiek berekend.

Loon- en prijscompensatie 2019-2021

Wij baseren onze berekening van de meerjarige berekening van de algemene uitkering op lopende prijzen. Gelet op de onderputtingen van de budgetten in het verleden was het reëel om in de meerjarenraming geen rekening met meerjarige loon- en prijscompensatie te houden. De saldi van de laatste jaarrekeningen geven aan dat de onderuitputtingen afnemen. In de kadernota 2018 is in het kader van realistisch meerjarig begroten opgenomen dat het blijven toepassen van de nullijn daarom niet meer realistisch is.

In de meerjarenraming 2019-2021 nemen we daarom stelposten op om in de komende jaren de loon- en prijsstijging op te kunnen vangen. Indicatief zijn de stelposten berekend op:

2019: € 280.000

2020: € 550.000

2021: € 850.000

Deze stelposten zijn gebaseerd op de verwachte meerjarige nominale ontwikkelingen die in de meicirculaire 2017 zijn opgenomen. In de begroting 2018 wordt de stelpost specifieker berekend.

Tabel 4: effecten loon- en prijscompensatie op begroting

(bedragen x € 1.000)	2017	2018	2019	2020	2021
Totaal effect meicirculaire op begroting (exclusief loon- en prijscompensatie)	323	308	518	568	923
<i>kadernota 2018: nullijn niet meer toepassen</i>					
loon- en prijscompensatie 2018		-300	-300	-300	-300
loon- en prijscompensatie 2019-2021			-280	-550	-850
Effect op de begroting (inclusief loon- prijscompensatie)	323	8	-62	-282	-227

Met vriendelijke groet,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN CRANENDONCK,

De secretaris,

De burgemeester,

ir. J.A.G.M. van Aaken

mr. M.M.D. Vermue-Vermue